

Warszawa, dn. 19 lutego 2024

Do:

Pani Paulina Hennig-Kloska, Ministra Klimatu i Środowiska

Pani Izabela Leszczyna, Ministra Zdrowia

List otwarty: Apel przedstawicieli sektora zdrowia w sprawie przyjęcia bardziej ambitnych, chroniących zdrowie publiczne, norm jakości powietrza

Szanowne Panie Ministry,

negocjacje dotyczące rewizji dyrektywy unijnej w sprawie jakości powietrza atmosferycznego (Ambient Air Quality Directives - AAQD) znajdują się obecnie w końcowej fazie rozmów trójstronnych (tzw. trilogów). Legislacja, na której ostateczny kształt i wdrażanie macie Panie bezpośredni wpływ, zadecyduje, **jakim powietrzem mieszkanki i mieszkańcy Europy będą oddychać przez następne dekady.**

Podpisani poniżej reprezentanci sektora zdrowia, świadomi negatywnego wpływu zanieczyszczenia powietrza na zdrowie oraz maksymalnych poziomów stężeń zanieczyszczeń rekomendowanych przez Światową Organizację Zdrowia (WHO), wzywamy Panie, a także Ministerstwa, które Paniom podlegają, **do pełnego poparcia ambitnych zapisów tej regulacji.**

Zanieczyszczenie powietrza pozostaje największym pojedynczym środowiskowym zagrożeniem dla zdrowia Polek i Polaków - skutki i koszty zdrowotne brudnego powietrza, którym oddychamy, są na niedopuszczalnie wysokim poziomie. **Zła jakość powietrza jest w naszym kraju przyczyną ponad 40 tys. przedwczesnych zgonów oraz milionów przypadków chorób każdego roku, co generuje koszty sięgające 10% krajowego PKB [1].** Na negatywne konsekwencje oddychania powietrzem złej jakości szczególnie narażone są dzieci, osoby starsze, chore i znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej.

Unijne przepisy stanowią podstawowe narzędzie do zapobiegania negatywnym skutkom zdrowotnym zanieczyszczenia powietrza, dzięki wyznaczaniu limitów stężeń dla szkodliwych substancji dla całej Unii Europejskiej. Dlatego tak ważne jest dopilnowanie, by rewizja Dyrektywy zakończyła się wysokim poziomem jej ambicji oraz brakiem zgody na opóźnienia we wdrażaniu jej zapisów. Osłabione brzmienie uchwalanych przepisów niepotrzebnie zwiększyłoby negatywne skutki oraz pogłębiło nierówności zdrowotne: **kalkulacje wskazują, że dziesięcioletnie opóźnienie we**

wdrażaniu nowych norm w naszym kraju spowodowałyby ponad 87 tys. dodatkowych przedwczesnych zgonów [2].

Dlatego apelujemy o poparcie dla jak najwyższego poziomu ambicji Dyrektywy oraz niedopuszczenie do jakichkolwiek opóźnień we wdrażaniu ww. Przepisów.

Przyjęcie i egzekwowanie ambitnej wersji Dyrektywy AAQD pozwoli na kompleksową ochronę zdrowia Polek i Polaków przed skutkami szkodliwego zanieczyszczenia powietrza.

Ze swojej strony deklarujemy wsparcie merytoryczne oraz chęć spotkania w celu omówienia ww. zagadnień.

Z wyrazami szacunku,

Health and Environment Alliance (HEAL)

Instytut Praw Pacjenta i Edukacji Zdrowotnej

Dr Dorota Buczyłowska
Uniwersytet Jagielloński

Dr n. med. Piotr Dąbrowiecki
Przewodniczący Polskiej Federacji Stowarzyszeń Chorych na Astmę, Alergię i POChP

Dr hab. med. Wojciech Feleszko
pediatra, immunolog, pulmonolog, Warszawski Uniwersytet Medyczny

Lek. Aleksandra Gładys
Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

Dr inż. Grażyna Gałęzowska
Zakład Bioenergetyki i Fizjologii Wyższej Fizycznej, Wydział Nauk o Zdrowiu, Gdański Uniwersytet Medyczny, Katedra Technologii w Inżynierii Środowiska, Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiska, Politechnika Gdańska

Prof. Wojciech Hanke
Instytut Medycyny Pracy w Łodzi

Dr n. med. Tadeusz Jędrzejczyk
Gdański Uniwersytet Medyczny

Dr hab. inż. Zbigniew Karaczun
prof. SGGW, Katedra Ochrony Środowiska i Dendrologii SGGW

Prof. dr hab. inż. Piotr Kleczkowski
Akademia Górniczo-Hutnicza im. S. Staszica w Krakowie

Prof. dr hab. med. Ewa Konduracka
kardiolog, specjalistka chorób wewnętrznych, Uniwersytet Jagielloński, Collegium Medicum, Kraków

Dr hab. n. med. Michał Krzyżanowski
Profesor wizytujący, Imperial College London

Lek. Marek Kwiatkowski
Klinika Alergologii, Gastroenterologii i Żywienia Dzieci Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

Prof. Andrzej Lekston
SCCS Zabrze

prof. dr hab. n. med. Henryk Mazurek
profesor medycyny, Kierownik Kliniki Pneumonologii i Mukowiscydozy Oddziału Terenowego
IGiChP oraz Zakładu Dietetyki Instytutu Zdrowia PWSZ w Nowym Sączu

Dr hab. n. med. Filip Mejza
Pracownia Podejmowania Decyzji Klinicznych, Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum

Dr n. med. Magdalena Muras-Skudlarska
Porozumienie Łódzkie
Łódzki Związek Pracodawców Ochrony Zdrowia

Prof. dr hab. n. med. Krystyna Pawlas
Katedra i Zakład Higieny
Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich

Dr Piotr Popowski
Przewodniczący Polskiego Towarzystwa Programów Zdrowotnych

Prof. dr hab. n. med. Bolesław Samoliński
profesor medycyny, Kierownik Katedry Zdrowia Publicznego i Środowiskowego Zakładu
Profilaktyki Zagrożeń Środowiskowych, Alergologii i Immunologii WUM, Przewodniczący
Rady Dyscypliny Nauk o Zdrowiu, Warszawski Uniwersytet Medyczny

Prof. dr hab. Piotr Skubała
Uniwersytet Śląski w Katowicach Instytut Biologii, Biotechnologii i Ochrony Środowiska

Dr n. med. Adam Stańczyk
Kierownik Pododdziału Chorób Wewnętrznych
Zakład Farmakologii Klinicznej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

Dr Bogdan Wojtyński
Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy

Dr hab. n. med. Tadeusz M Zielonka
Warszawski Uniwersytet Medyczny

Do wiadomości:

Pani Urszula Zielińska, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska

[1] https://unece.org/sites/default/files/2022-02/ECE_EB.AIR_WG.5_2022_4-2201097E.pdf

[2] <https://healpolska.pl/aktualnosci/zanieczyszczenie-powietrza-doprowadzi-do-nawet-87-tys-dodatkowych-przedwczesnych-zgonow-w-polsce-jezeli-politycy-nie-uchwala-ambitnych-przepisow-unijnych/>